

KÉRDÉSEK A BIZTOSJELÖLTHÖZ**Jessika ROSWALL****Környezetvédelem, a vízgazdálkodás rezilienciája és versenyképes körforgásos gazdaság****1. Általános alkalmasság, európai elkötelezettség és személyes függetlenség**

Milyen személyes képességekkel és tapasztalatokkal rendelkezik, melyek különösen alkalmassá teszik Önt arra, hogy biztosként előmozdítsa – elsősorban azon a területen, amelynek felelőse lenne – az általános európai érdekeket? Hogyan járul majd hozzá a Bizottság politikai iránymutatásainak végrehajtásához? Hogyan valósítja majd meg a nemek közötti egyenlőség érvényesítését, és hogyan építi be a nemek közötti egyenlőség szempontjait a tárcájához tartozó valamennyi szakpolitikába? Hogyan valósítja majd meg az ifjúsági szempontok érvényesítését?

Függetlenségére vonatkozóan milyen biztosítékokkal tud szolgálni a Parlamentnek, és hogyan biztosítaná, hogy semmilyen múlt-, jelen- vagy jövőbeli tevékenysége ne ébresszen kétséget a Bizottságon belüli feladatkörének ellátásával kapcsolatban?

A 70-es és 80-as évek Svédországában felnőve az EU sokszor távolinak tűnt. Talán földrajzi elhelyezkedésünk miatt, hiszen az ország a kontinens peremén fekszik, és mert történelmünk során mindig is semleges, független nemzetnek tartottuk magunkat, soha nem volt biztos, hogy Svédország egy napon csatlakozik az Unióhoz. Amikor a 90-es évek elején fiatal és politikailag elkötelezett diákként azért kampányoltam, hogy uniós tagállammá váljunk, nem csupán a tagsággal járó gazdasági előnyökről voltam meggyőződve, hanem arról is, hogy Svédország igenis az európai projekt része. A nyitottság, a szabadság és az emberi méltóság alapjaira építve az EU nemzedékek törekvéseit és azt a jövőt képviselte, amelyet gyermekeinknek akartunk.

Még mindig élénken él bennem az otthoni beszélgetések, az iskolai disputák, valamint a lakossággal országszerte a városházakon és a főtereken tartott találkozók emléke. Leginkább pedig arra a leírhatatlan büszkeségre emlékszem, amelyet akkor éreztem, amikor Svédország végül uniós tagállam lett. Közös európai jövőnk építését biztosként szolgálni a legnagyobb megtiszteltetés számomra.

Büszke anyaként és nagyanyaként pedig egyre nagyobb hangsúlyt helyezek arra a kérdésre, hogy milyen Uniót adunk át a következő generációknak. Számos kihívás fenyegeti Európa biztonságát, jólétét és a természetet, amelytől mindannyiunk életminősége függ. Meggyőződésem ugyanakkor, hogy megvan bennünk a kollektív erő, és együtt megoldást találunk ezekre a kihívásokra.

2023-ban a Tanács svéd elnöksége alatt uniós ügyekért felelős miniszterként megbízást kaptam egy zöldebb, biztonságosabb és virágzóbb Európa előmozdítására. Irányt szabni az Uniónak egy példa nélküli bizonytalanság jellemezte időszakban legalább akkora kihívással járt, mint amekkora elismerést jelentett, és büszke vagyok arra a szerepre, amelyet az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás fenntartásában, a versenyképesség kiemelt kérdésként való kezelésében, valamint az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag hangsúlyos részeit illető megállapodás elérésében játszottam.

Néhány héttel ezelőtt Ursula von der Leyen elnök egy olyan biztosi portfólióval bízott meg, amely valamennyi európai polgár életét érinti. Amint azt az elnök megbízólevelében kiemelte, az éghajlat és a természet védelme a jólét és az egészség alapfeltétele. Kinevezésem esetén a környezetvédelemért, a vízgazdálkodás rezilienciájáért és a versenyképes körforgásos gazdaságért felelős biztosként, valamint a biztosi testület aktív, együttműködő és elkötelezett tagjaként támogatni fogom a politikai iránymutatások végrehajtását. Kevés más szakpolitikai területen érvényesülnek jobban az uniós vívmányok. Alapvetően fontos lesz tehát a biztosi testület többi tagjával való szoros együttműködés, amelynek értékét remélem és hiszem, hogy politikai pályafutásom egyértelműen példázza.

Biztosként kiemelt hangsúlyt fektetnék az uniós tevékenységek helyi lakosság felé történő kommunikációjára, a portfóliómba tartozó területeken és azokon kívül egyaránt. Ezért várakozással tekintek az elé, hogy látogatást tegyek a tagállamokban és azok különböző régióiban, valamint hogy aktívan együttműködjek nemzetközi partnereinkkel, elsősorban a kunning-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiával és a műanyagszennyezésről szóló globális szerződéssel összefüggésben. A Bizottság azon célkitűzésével összhangban, hogy megerősítse Európa geopolitikai szerepét, törekedni fogok arra, hogy az EU vezető szerepet játsszon a globális környezetvédelmi irányításban, különösen a biológiai sokféleség védelmével, a vízgazdálkodás rezilienciájával és a körforgásos gazdasággal kapcsolatos szakpolitikák tekintetében. Ez egy újabb lépés a globális versenyképesség és a környezeti fenntarthatóság felé vezető úton.

Biztosként folytatnám a nemek közötti egyenlőséggel és a fiatalok szerepvállalásával kapcsolatos fontos munkánkat is, amely kérdésekben a Parlament jelentős vezető szerepet játszott. Ahogy azt az ENSZ Környezetvédelmi Programja és az OECD környezettel foglalkozó globális fóruma kiemelte, a környezeti változások nemspecifikus hatásokat is maguk után vonnak. Ezért – a 8. környezetvédelmi cselekvési programban előírtaknak megfelelően – biztosítani fogom, hogy a nemek közötti egyenlőség a környezetvédelmi politika minden területén érvényesüljön. Ennek keretében együtt fogok működni az egyenlőségért felelős biztossal, és olyan erőforrásokat mozgósítunk, mint például a Környezetvédelmi Főigazgatóság esélyegyenlőségi koordinátora és a Bizottság Esélyegyenlőségi Munkacsoportja. Gondoskodni fogok arról, hogy a hatásvizsgálatok során értékeljék a nemekkel kapcsolatos releváns hatásokat, és e kérdésekben párbeszédet folytatok majd az érdekelt felekkel. Idetartozik a környezetvédelmi politikák nőkre gyakorolt társadalmi hatásának figyelembevétele, különösen a kiszolgáltatott közösségekben, valamint annak biztosítása, hogy a fenntarthatóságra való áttérés ne mélyítse el a meglévő egyenlőtlenségeket.

A környezeti minőség és a biológiai sokféleség tartós csökkenése hatással lesz a fiatalabb generációkra. A fiataloknak pedig saját – olykor egymástól is eltérő – véleménye van a környezetvédelmi politikák helyes megközelítéséről, a vízgazdálkodás rezilienciájáról és a körforgásos gazdaságról. Ezért várakozással tekintek az első éves ifjúságpolitikai párbeszédem elé, amelyre megbízatásom első 100 napjában sort kerítenék. Biztosi kinevezésem esetén kiemelt figyelmet fogok fordítani arra, hogy Unió-szerte és nemzetközi szinten is találkozzak a többek között a környezetvédelmi szervezetek és a fiatal mezőgazdasági termelők nevében eljáró ifjúsági képviselőkkel. E konzultációk segítenek megérteni a fiatalok szempontjait a felelősségi körömbé tartozó szakpolitikák kialakítása és az EU globális szintű képviselése során.

Az Önök támogatását kérve biztosjelöltként kötelezettséget vállalok arra, hogy tiszteletben tartom a legszigorúbb etikai normákat, mindig a Szerződésekkel összhangban járok el, és tiszteletben tartom az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódexet. A Tanács svéd elnöksége alatt a legnagyobb hangsúlyt arra helyeztem, hogy elfogulatlan közvetítőként fellépve megtaláljuk a közös alapot a tagállamok között. Biztosként nem fogadnék el utasításokat semmilyen kormánytól vagy más szervezettől, és teljes mértékben az európai érdekek előmozdításának jegyében járnék el. Amennyiben olyan helyzet merülne fel, amely feladataim ellátása során összeférhetlenséget eredményezhet, erről haladéktalanul tájékoztatnám az elnököt. Nem könnyelműen teszem ezeket a kötelezettségvállalásokat: képzett ügyvédként, a Svéd Ügyvédi Kamara korábbi tagjaként, hosszú ideig hivatalban lévő parlamenti képviselőként és miniszterként munkásságomat a feddhetetlenség, a függetlenség és a pártatlanság elveinek szolgálatába állítottam.

2. A tárca irányítása és együttműködés az Európai Parlamenttel

Kötelezettséget tud-e vállalni arra, hogy megfelelően tájékoztatja a Parlamentet saját és az irányítása alá tartozó szervezeti egységek tevékenységeiről? Milyen szempontból tekinti magát elszámoltathatónak a Parlament előtt?

Milyen konkrét kötelezettségvállalásokat kíván tenni a Parlamenttel végzendő közös munka és a Parlamentben – bizottsági és plenáris üléseken – való jelenlét, az átláthatóság, az együttműködés, valamint a Parlament álláspontjainak és jogalkotási kezdeményezésekre vonatkozó kéréseinek tényleges nyomon követése tekintetében? Készen áll-e arra, hogy a tervezett kezdeményezésekkel és a folyamatban lévő eljárásokkal kapcsolatban a Parlamentet – a Tanáccsal egyenrangú félként – naprakész információkkal és dokumentumanyaggal lássa el?

Megalapítása óta az Unió ereje az együttműködésben rejlik. A nemzeti határokon, régiókon és politikai meggyőződéseken átívelő összefogás nélkül az európai projekt soha nem lett volna sikeres. Az együttműködés elvét az uniós intézmények közötti kapcsolat is példázza. Ígérem, tiszteletben fogom tartani ezt az elvet.

Hosszú ideje hivatalban lévő parlamenti képviselőként, volt uniós ügyekért felelős miniszterként és leendő biztosként pontosan tisztában vagyok azzal, hogy mennyire fontos megszólítani azokat a polgárokat, akiket szolgálni remélek. A biztosi testület tagjaként és a Szerződésben meghatározott eljárások tiszteletben tartása mellett elszámoltathatónak tekinteném magam az Európai Parlament közvetlenül megválasztott képviselői felé. Ennek szellemében dolgoztam a kormányban, és eszerint látnám el biztosi feladataimat.

A Parlament több alkalommal is vezető szerepet vállalt Európa fenntartható átállásában. Önök egyértelmű fellépést és eredményeket akartak látni, egyúttal hangot adtak a polgárok azon fenntartásainak, miszerint a szakpolitikáink néha túl összetettek. Ennek első ízben a Tanács svéd elnöksége alatt, uniós ügyekért felelős miniszterként betöltött hivatali időm során voltam szemtanúja, hiszen csaknem ötven plenáris vitán vettem részt. Ez a tapasztalat értékes betekintést nyújtott a Parlament törekvéseibe és aggályaiába, ami segített abban, hogy hidakat építsek ki a társjogalkotók között. A fenntartható és méltányos átállást a Parlamentet bevonva kell kidolgozni annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a demokrácia lehető legszélesebb körű támogatását és a leghatékonyabb szakpolitikai eredményeket.

Ígéretet teszek arra, hogy – biztosi kinevezésem esetén – folytatom a párbeszédet, továbbá hogy az elnök által a politikai iránymutatásaiban, a 2010. évi keretmegállapodásban és a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. évi intézményközi megállapodásban megerősített kötelezettségvállalásokkal összhangban törekedni fogok a Parlament és a Bizottság közötti különleges kapcsolat megszilárdítására. Biztosként gondoskodnék arról, hogy a Parlament és a kabinetem közötti valamennyi kapcsolat alapja a nyitottság, az átláthatóság, a kölcsönös bizalom és a rendszeres információcseré legyen, többek között a biztosi meghallgatásokon, a plenáris vitákon és a nemzetközi tárgyalásokon való személyes részvételem révén.

Jelölésem megerősítése esetén proaktív módon nyomon követem majd az elnök azon ígéretét, miszerint a Parlament nagyobb szerepet fog kapni a jogszabályok kezdeményezésében és alakításában. Szeretnék az illetékes bizottsággal folytatott célzott strukturált párbeszéd keretében megvitatni a portfóliómba tartozó bármely, a 225. cikk szerinti parlamenti állásfoglalást, és aktív szerepet fogok játszani az állásfoglalásokat követő biztosi tanácskozásokon. Annak érdekében, hogy hatékonyan gyakorolhassa demokratikus felügyeletét, kötelezettséget vállalok arra, hogy a Parlamentet – a Tanáccsal egyenrangú félként – egyértelmű módon és időben ellátom a tervezett kezdeményezésekre és a folyamatban lévő eljárásokra vonatkozó szükséges információkkal. Ezek a kötelezettségvállalások kiterjednek a Parlament álláspontjainak és jogalkotási kezdeményezések iránti kéréseinek gyors és egyértelmű nyomon követésére is. A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodással összhangban természetesen biztosítani fogom, hogy a Parlament teljes körű tájékoztatást kapjon a javasolt jogszabályok lehetséges társadalmi, környezeti és gazdasági hatásairól.

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság kérdései

3. Milyen konkrét lépéseket fog tenni a vízgazdálkodási rezilienciára vonatkozó európai stratégia keretében a vízhatékonyság, a vízhiány, a szennyezés és a vízzel kapcsolatos kockázatok kezelése érdekében? Hogyan fogja figyelembe venni az egyes tagállamok sajátosságait, többek között a mezőgazdaság terén, valamint a víz és az egészséges ökoszisztémák közötti kritikus kapcsolatot, figyelembe véve a rendelkezésre álló technológiákat is? Milyen intézkedéseket kíván hozni a jó vízminőség elérése és fenntartása érdekében, többek között a meglévő jogi keret érvényesítése révén?

A víz olyan globális kérdés, amelyben az EU-nak változatlanul vezető szerepet kell vállalnia. A fenntartható vízgazdálkodás, a vízgazdálkodás rezilienciája és a vízhiány kulcsfontosságú kihívások az EU és tagállamai jövője szempontjából. A víz kincs az emberek, a vállalkozások, a mezőgazdaság, az infrastruktúra, az energia, a belvízi hajózás számára, de fontos eleme valamennyi ökoszisztémának és az általuk nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásoknak is. Vízkészletünkre azonban kontinensünk több részén már jelenleg is komoly nyomás nehezedik az éghajlatváltozás, a strukturális szempontból nem megfelelő gazdálkodás, a nem fenntartható földhasználat, a hidromorfológiai változások és a szennyezés miatt.

Európa régióit és városait egyre gyakrabban sújtják végzetes hóhullámok, vízhiány és villámárvizek. A tiszta, hatékony és körforgásos vízgazdálkodási rendszer megléte alapvető fontosságú a polgárok, valamint az EU fenntartható jóléte és versenyképessége szempontjából valamennyi gazdasági ágazatban (lásd még a 8. kérdést). Az igazságos átmenet egyik sarokkövének kell lennie, hogy a tiszta víz mindenki számára hozzáférhető legyen.

A vízgazdálkodás rezilienciájára vonatkozó európai stratégia átfogó célkitűzése ezért az lesz, hogy megőrizzük a víz minőségét és a rendelkezésre álló víz mennyiségét az EU-ban és azon kívül, fokozzuk a vízágazat innovatív

versenyképességét, valamint hogy kezeljük a vízzel kapcsolatos kihívások kiváltó okait – többek között a szennyezést, a vízhiányt és az éghajlatváltozás hatásait. A stratégia kiegészíti az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó új európai tervet, az európai polgári védelmi mechanizmust és az európai óceánügyi paktumot. Annak érdekében, hogy valamennyi vízügyi kezdeményezésünket illetően következetes megközelítés érvényesüljön, szorosan együtt fogok működni az éghajlatért, a nettó zéró és tiszta növekedésért felelős biztossal, a felkészültségért és válságkezelésért felelős biztossal, valamint a halászatért és az óceánokért felelős biztossal. A partnerség és a szolidaritás ebben az összefüggésben kulcsfontosságú fogalom lesz.

A „forrástól a tengerig” átfogó megközelítés alkalmazása elengedhetetlen ahhoz, hogy az édesvíz-gazdálkodás beépüljön a teljes vízkörforgásba. Elkötelezett vagyok amellett, hogy a halászatért és az óceánokért felelős biztossal együttműködve gondoskodjak tengeri és part menti ökoszisztémáink fenntartható irányításáról, ezáltal szilárd alapot teremtve a virágzó kék gazdasághoz.

Megközelítem három főbb, konkrét elem köré szerveződik: a meglévő jogszabályok szigorú végrehajtása, a vízügyi infrastruktúrába és a kapcsolódó tiszta ipari technológiákba történő jelentős beruházások, valamint adott esetben a jogszabályok javítása és egyszerűsítése. Biztosi kinevezésem esetén az érintett érdekelt felekkel párbeszédet folytatva prioritásként fogom kezelni a kulcsfontosságú irányelvek végrehajtását, és testre szabott támogatást fogok nyújtani a tagállamoknak; ennek keretében megoldást keresünk az egyes régiók sajátos szükségleteinek kielégítésére is. A párbeszédet tiszteletben tartva, de habozás nélkül végrehajtási intézkedéseket fogok kezdeményezni strukturális meg nem felelés esetén. Ami a finanszírozási igényeket illeti, együtt kívánok működni az Európai Beruházási Bankkal, valamint más pénzügyi intézményekkel és érdekelt felekkel, hogy új finanszírozási megoldásokat lehessen kidolgozni, és ösztönözzük a hagyományos és természetalapú infrastrukturális megoldásokba történő beruházásokat.

Szem előtt tartva a regionális különbségeket és kihívásokat, olyan európai stratégiát dolgoznék ki a vízgazdálkodás rezilienciájára vonatkozóan, amely az egyes tagállamok sajátos körülményeihez igazított, koherens vízügyi megközelítést szorgalmazna. Unió-szerte számos különböző problémával kell szembenézni a víz kapcsán, ideértve a vízkészletek hosszan tartó aszályok miatti szűkösségét, a katasztrófális áradásokat, valamint a vízi ökoszisztémák romlását mind az édesvízi, mind a tengeri környezetben. Mindez nagy költségeket jelent a polgárok és a vállalatok számára. Bár ezek a kihívások Unió-szerte közősek, előfordulásuk és súlyosságuk eltérő. A kohézióért és reformokért felelős ügyvezető alelnökkel együttműködve arra fogok törekedni, hogy beruházásokat mozgósítsak és támogassam a vízzel kapcsolatos kihívások kezelését célzó reformokat. Célunk a társadalmi és területi kohézió megőrzése, valamint a vidéki és városi közösségek rezilienciájának növelése az egész EU-ban.

Tudom, milyen sajátos kihívásokkal néz szembe a mezőgazdasági ágazat, amelyet különösen súlyosan érint a vízhiány, a víztöbblet és a vízminőség romlása. Rendkívül fontosnak tartom, hogy konkrét intézkedéseket hozzunk a vízgazdálkodási szempontból reziliens mezőgazdasági gyakorlatok támogatására, valamint a tápanyagok (köztük a nitrátok) és a növényvédő szerek bemosódása miatt a vízminőségre gyakorolt negatív hatások kezelésére. A mezőgazdaságért és élelmiszerügyért felelős biztossal partnerségben törekedni fogok arra, hogy a vízgazdálkodás rezilienciája beépüljön a mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó új jövőképhez.

A vízgazdálkodási rezilienciára vonatkozó stratégia célja lesz továbbá, hogy segítse az új technológiák fejlesztését és alkalmazását egyrészt a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése, másrészt a vízfelhasználás hatékonyságának, többek között az újrafelhasználás gyakorlatának előmozdítása révén. A stratégia az uniós vízügyi ágazatnak a vízügyi infrastruktúra, a vízhatékonyság, a digitalizáció és a mesterséges intelligencia terén meglévő innovatív versenyelőnyére és szakértelmére épít majd.

Elkötelezett vagyok amellett, hogy a vízgazdálkodás rezilienciájának kérdését globális szintre emeljem. Biztosi kinevezésem esetén párbeszédet és partnerségeket fog kezdeményezni a harmadik országokkal, mindenekelőtt az ENSZ vízügyi különmegbízottjával, az ENSZ 2026. évi vízügyi konferenciájának előkészítéseként. Kulcsfontosságú prioritás lesz a biztonságos vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférés biztosítása, valamint a határokon átnyúló együttműködés előmozdítása a vízügy területén. A többoldalú vízpolitikai fellépések támogatása olyan platformokon, mint az ENSZ EGB Határvízi Egyezmény vagy az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény, közelebb visz bennünket a globális békéhez és stabilitáshoz.

4. Milyen konkrét intézkedéseket kíván előterjeszteni a körforgásos gazdaságról szóló jogszabály keretében a másodlagos nyersanyagok iránti piaci kereslet megteremtése és a hulladék egységes piacának létrehozása

érdekében? A hatályos jogszabályok szükséges végrehajtása mellett ez a jogszabály túl fog-e mutatni a hulladékokra és a fenntartható termékekre vonatkozó jelenlegi keret felülvizsgálatán? Várhatóan milyen hatással lesz az Unió környezeti lábnyomára, az erőforrások felhasználására és az EU versenyképességére? Milyen konkrét ágazati intézkedéseket fog hozni – például a kritikus fontosságú nyersanyagokra és a textilre vonatkozóan –, figyelembe véve a harmadik országokból származó behozatalt is?

A körforgásos átállás célja, hogy a termékek és anyagok esetében a lineáris megközelítés helyett egyre inkább az életciklus-alapú megközelítés érvényesüljön. Ez döntő fontosságú a versenyképesség és a gazdasági teljesítmény növelése szempontjából, egyúttal csökkenti környezeti lábnyomunkat és az elsődleges erőforrásoktól való függőségünket. A körforgásosabb megközelítések optimalizálni fogják az erőforrás-termelékenységet és a másodlagos anyagok felhasználását, ezért a tisztaiipari-megállapodás szerves részét kell képezniük.

A globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás több mint fele az erőforrások kitermeléséhez és feldolgozásához kapcsolódik, de az egészségügyi hatások jelentős részéért, a földhasználat megváltoztatásával összefüggésben pedig a biológiai sokféleség csökkenésének nagy részéért is felelős. Az erőforrások jelentik az európai feldolgozóipar legnagyobb inputköltségét, ezért az erőforrások körülményeként és észszerű felhasználása sarkalatos pont a versenyképesség szempontjából. Az uniós iparágak függenek a kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagoktól, a körforgásos rendszerek pedig – kialakításuknál fogva – a lehető leghosszabb ideig tartják használatban az erőforrásokat, csökkentve ezáltal a hulladék mennyiségét és a nyitott stratégiai autonómiánkat fenyegető külső függőséget.

Az előző mandátumidőszak során jelentős lépések történtek az új kezdeményezések bevezetése és a kulcsfontosságú jogszabályok felülvizsgálata terén.

Ugyanakkor a körforgásos gazdaság egységes piaca még nem valósult meg.

A körforgásos gazdaságra való átállás útjában álló fő kihívást a másodlagos nyersanyagok, a körforgásos termékek és szolgáltatások iránti viszonylag alacsony kereslet, valamint a hulladék nem hatékony egységes piaca jelenti. Ezt a problémát a Letta- és a Draghi-jelentések is kiemelték. Biztosi kinevezésem esetén ezek azok a területek, amelyekkel foglalkozni szeretnék.

A versenyképes körforgásos gazdaság megvalósítása és az egységes piac előnyeinek maximalizálása érdekében alapvető fontosságú a piaci hiányosságok orvoslása (lásd még a 9. kérdést). A másodlagos nyersanyagok gyakran drágábbak, mint a primer anyagok, amelyek ára jellemzően nem veszi figyelembe kitermelésük és feldolgozásuk környezeti hatását. A körforgásos gazdaságról szóló jogszabály előterjesztése előtt alaposan meg fogom vizsgálni az említett kihívásokat. A lehetséges megoldásokat az érdekelt felekkel, a nemzeti hatóságokkal és az üzleti világgal folytatott széles körű párbeszédnek révén kívánom feltárni, amelynek során elsődleges szempont lesz a versenyképesség fokozása és a folyamatok egyszerűsítése. Ez magában foglalja a másodlagos nyersanyagok felhasználásának növelésére irányuló stratégiákat, ami a környezeti lábnyom – különösen a fogyasztói és az anyaglábnym – csökkentése mellett nagyobb versenyelőnyt biztosít az uniós iparoknak.

Három főbb területen látok lehetőséget:

- A Parlament és a Tanács által a legutóbbi mandátumidőszakban jóváhagyott átfogó jogszabályok gyakorlati végrehajtása. Ez magában foglalja a nyomon követést, a korai előrejelzést és a technikai segítségnyújtást, valamint finanszírozási megoldások feltárását.
- Az egységes piacban rejlő lehetőségek kiaknázása, ami többek között nagyobb fokú harmonizációt és hatékonyabb megközelítést jelent olyan kérdéseket illetően, mint a kiterjesztett gyártói felelősség és a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó kritériumok, valamint az észszerűsítés és egyszerűsítés.
- A körforgásos átállás megerősítése gazdaságtani összefüggésben, valamint a körforgásos termékek és üzleti modellek előmozdítása, beleértve a kritikus és egyéb értékes anyagokban gazdag, egyre gyorsabban növekvő e-hulladékáramot.

Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy az EU globális piaci szereplő, ezért szakpolitikáink az uniós határon túl is éreztetik hatásukat. Kinevezésem esetén ezért együtt fogok működni a többi biztossal a körforgásos jelleg külső dimenzióját érintő kérdésekben. Közös erővel kívánok fellépni az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében, amelynek egyik eleme a piacfelügyelet. Emellett diverzifikálnunk kell a kritikus fontosságú

nyersanyagok behozatalát, a tiszta kereskedelmi és beruházási partnerségek révén pedig támogatnunk kell a körforgásos jelleget a hosszú távú, kölcsönösen előnyös kapcsolatok előmozdítása érdekében.

A körforgásos gazdaságról szóló jogszabály leghatékonyabb és legmegfelelőbb eszközeinek meghatározása céljából széles körű konzultációkat kívánok folytatni, és átfogó hatásvizsgálatokat kívánok végezni, gondosan mérlegelve a jelenlegi vívmányok érvényre juttatását, a lehetséges pénzügyi következményeket és az adminisztratív terheket. Célzottan kell megközelíteni az összes lehetséges intézkedést, és adott esetben a jelenlegi keret felülvizsgálatán túlmutató fellépést fogok szorgalmazni. Fontos szerepet kaphatnak például a következők: további harmonizáció, a kifejezetten az e-hulladék egyre növekvő áramlására irányuló intézkedések, az új piacok újrafeldolgozott tartalomra vonatkozó célértékekkel történő előmozdítását célzó intézkedések, a gazdasági ösztönzők és a közbeszerzési politikák felülvizsgálata. Tekintettel az anyagok sokféleségére, valamint a velük járó sajátos keresleti és kínálati oldali kihívásokra, nem fogok egyenmegoldást alkalmazni. Ehelyett folytatni tervezem a műanyagokra, az akkumulátorokra, a csomagolásra és a textiltermékekre vonatkozó stratégiák és jogszabályok végrehajtását, hogy erőfeszítéseinket az egyes ágazatok sajátosságaihoz igazítsuk.

Továbbá, amint az megbízólevelemben szerepel, biztosi kinevezésem esetén új biogazdasági stratégiát kívánok előterjeszteni az innováció ösztönzése, a bioanyagok fenntartható előállításának térnyerése és a körforgásos gazdasággal való szinergiák kiaknázása érdekében (lásd még a 7. kérdést).

Az érdekelt felekkel konzultálva feltárom a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletben rejlő lehetőségeket is a körforgásos gazdaság érdekében, biztosítva a környezettudatos tervezésre vonatkozó követelmények egyszerűsítését, működőképességét és hatékonyságát (lásd még a 9. kérdést).

Összességében az a célom, hogy olyan jogszabályt készítsünk elő a körforgásos gazdaságra vonatkozóan, amely tartósan csökkenő pályára állítja az Unió környezeti lábnyomát, miközben megerősíti versenyképességünket és előmozdítja nyitott stratégiai autonómiánkat.

5. Hogyan fogja végrehajtani a szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervet annak biztosítása érdekében, hogy szükség esetén minden ágazatot megfelelően kezeljenek, és tervez-e további intézkedéseket? Mikor terjeszt elő javaslatot a REACH felülvizsgálatára, amely biztosítja az egyszerűsítést, ugyanakkor garantálja az egészség és a környezet fokozott védelmét és a versenyképes ipart? Mi a terve a PFA-anyagokkal kapcsolatban, hogy minimalizálja az emberi és környezeti expozíciót, miközben a nem helyettesíthető felhasználások figyelembevételével egyértelmű és megvalósítható keretet biztosít az ipar számára?

A tiszta víz és levegő olyan alapvető emberi jogok, amelyek valamennyiünk javát szolgálják. A 2021. évi szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervben szereplő intézkedések többsége már megvalósult, vagy jól halad a végrehajtása, beleértve az európai zöld megállapodást elősegítő, a levegőminőségről, a vízbe kerülő szennyező anyagokról, a települési szennyvíz kezeléséről, az ipari kibocsátásokról, a higanyról, valamint a káros vegyi anyagok osztályozási címkézéséről és csomagolásáról szóló felülvizsgált, megerősített és aktualizált jogszabályokat. Az elnök politikai iránymutatásaival összhangban az elkövetkező évek prioritása a végrehajtás és a tagállamok – köztük a régiók és városok – támogatása lesz ezen új, az emberek, különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők és a vállalatok javát szolgáló intézkedések megvalósításában.

Biztosi kinevezésem esetén átfogó áttekintést fogok nyújtani a 2030-ra kitűzött szennyezőanyag-mentességi célok felé tett előrehaladásról. A fennmaradó kulcsfontosságú lépések közé tartozik a nitrátokra, a tengervédelmi stratégiai keretre és a fürdővízre vonatkozó jogszabályok folyamatban lévő értékelésének véglegesítése, valamint a „szennyező fizet” elv célravezetőségi vizsgálata. Ebben az összefüggésben a vízgazdálkodás rezilienciájára vonatkozóan kidolgozni tervezett stratégia is fontos szerepet kap majd.

Emellett a Bizottság megválasztott elnökének politikai iránymutatásai a tisztaiipari-megállapodás részeként egy vegyipari csomag kidolgozását szorgalmazzák. E csomag feladata, hogy az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében, beleértve az online értékesítést is, megerősítse a vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályok végrehajtását, ezáltal megőrizve és segítve a fenntartható uniós vállalatok globális versenyhelyzetét. Emellett hatékonyabban kell támogatnia a vegyipart és különösen a kkv-kat a biztonságosabb alternatívákra való átállásban. Kötelezettséget vállalok arra, hogy a jóléért és iparstratégiáért felelős ügyvezető alelnökkel együttműködésben a Bizottság kidolgozza a vegyipari csomagot, amely jogalkotási javaslatot tartalmaz a REACH 2025-ös felülvizsgálatára vonatkozóan (lásd még a 8. kérdést). Szeretném, ha a REACH felülvizsgálata nyomán

egyszerűsödne és korszerűbbé válna a szabályozási keret, ami javítja az EU fenntartható versenyképességét és biztonságát, továbbá biztosítja az emberi egészség és a környezet védelmét. Terveim szerint a felülvizsgálat kiterjed majd az engedélyek és korlátozások kettős rendszerére annak érdekében, hogy minél kevésbé legyen szükség a veszélyes anyagok felhasználására vonatkozó egyedi engedélyezésre, valamint hogy javítsuk a tájékoztatási követelményeket olyan kulcsfontosságú területeken, mint az endokrin károsító anyagok. Ezáltal megszűnnek az információs hiányosságok, és javul a kockázatkezelés.

A „nem helyettesíthető felhasználásról” szóló, 2024. áprilisi bizottsági közlemény elismeri, hogy a káros anyagok, köztük a PFA-anyagok jelentős ipari alkalmazásai döntő fontosságúak a zöld és digitális átállás, valamint stratégiai autonómiánk szempontjából. A PFA-anyagoknak a különféle fogyasztói és ipari alkalmazásokban történő korlátozására irányuló jelenlegi javaslat várhatóan mielőbb egyértelműbb és kiszámíthatóbb helyzetet teremt. Már most kijelenthetem, hogy törekedni fogok a PFA-anyagok betiltására olyan fogyasztói felhasználásokban, mint a kozmetikumok, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok és az utcai ruházat. Amennyiben a teljesítmény és a biztonság tekintetében nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatívák, támogatnám a PFA-anyagok ipari alkalmazásokban, különösen a kritikus alkalmazásokban való további használatát, de csak szigorúan ellenőrzött feltételek mellett és addig, amíg a tudomány nem talál elfogadható helyettesítő anyagokat. Szigorú kibocsátási és ártalmatlanítási szabályokat vezetnék be a PFA-anyagok környezetbe történő kibocsátásának korlátozása érdekében, és egyértelmű ösztönzőkkel támogatnám az innovációt és a fenntartható helyettesítő anyagok kifejlesztését.

6. Elkötelezi-e magát a meglévő természetvédelmi jogszabályok teljes körű és időben történő végrehajtása és érvényesítése, valamint az EU nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítése mellett? Hogyan fogja biztosítani, hogy megfelelő szintű finanszírozás álljon rendelkezésre e szakpolitikák végrehajtásához, beleértve a következő többéves pénzügyi keretben egy esetleges célzott természet-helyreállítási alapot is? Hogyan tervezi a természetvédelmi kreditek keretének kidolgozását?

Elkötelezett vagyok valamennyi természetvédelmi jogszabály teljes körű és időben történő végrehajtása és érvényesítése mellett, továbbá feltett szándékom, hogy – mindenekelőtt a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiát szem előtt tartva – teljesítsük az EU biológiai sokféleséggel kapcsolatos **nemzetközi kötelezettségvállalásait**. Az egészséges ökoszisztémák számos előnnyel járnak a lakosság és a társadalom számára, ideértve az éghajlatváltozás mérséklését, az ahhoz való alkalmazkodást, a katasztrófák kockázatának megelőzését, az élelmezésbiztonságot, a vízbiztonságot és számos egyéb ökoszisztéma-szolgáltatást. Ez alapvető fontosságú társadalmunk jólléte, gazdaságunk rezilienciája és hosszú távú versenyképességünk szempontjából.

Bár a szárazföldi területünk 30%-ának jogi védelem alá helyezésére irányuló célkitűzés elérhetőnek tűnik, a tengerekre vonatkozó ugyanazon célérték teljesítése fokozott erőfeszítéseket igényel. Biztosítanunk kell továbbá valamennyi védett terület hatékony kezelését és megőrzését, hogy a társadalom, a gazdaság és maga a természet teljes mértékben ki tudja aknázni a bennük rejlő előnyöket.

A természetet érintő uniós vívmányok, köztük az úgynevezett természetvédelmi irányelvek és a természet helyreállításáról szóló új rendelet hatékony és egyúttal rugalmas eszközök az ökoszisztémák védelméhez és helyreállításához, a kulcsfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzéséhez és Európa rezilienciájának növeléséhez. Ezáltal hozzájárulnak a versenyképességünkhöz is. Teljes körű végrehajtásuk és érvényesítésük elengedhetetlen az EU nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez is, amelyek – biztosi kinevezésem esetén – kulcsfontosságú prioritásaim közé fognak tartozni.

Amennyiben megerősítenek tisztségemben, a végrehajtásra fogok összpontosítani, amelynek során szorosan együtt fogok működni valamennyi érdekelt féllel és igénybe veszem a rendelkezésre álló teljes eszköztárat, beleértve a technikai segítségnyújtást, a kapacitásépítést, a megfelelésbiztosítást és a jogérvényesítést. Tárgyalni tervezek a régiókkal is, hogy meg tudjuk vitatni sajátos kihívásaikat. Az egyszerűsítés híve vagyok, és arra fogok törekedni, hogy szakpolitikai célkitűzéseink veszélyeztetése nélkül lehetőség szerint a minimumra csökkentsük a szükségtelen adminisztratív terheket, és javítsuk a különböző szakpolitikák közötti összhangot és szinergiákat.

Meggyőződésem, hogy mielőbb teret kell adni a digitális eszközöknek és ki kell használnunk a bennük rejlő lehetőségeket. Különösen igaz ez a Föld-megfigyelési technológiákra, amelyek a végrehajtási és érvényesítési intézkedések támogatása mellett minimálisra csökkentik az érdekelt felek terheit.

A természet szempontjából előnyös beruházások fellendítése kulcsfontosságú a reziliens és versenyképes gazdaság kiépítéséhez. A természetbe való beruházással nemcsak a környezeti kihívásokat kezeljük, hanem új utakat nyitunk az emberek, a vállalkozások és a munkahelyteremtés számára a feltörekvő ágazatokban. Ehhez megfelelő köz- és magánfinanszírozásra lesz szükség.

A jelenlegi többéves pénzügyi keret számos finanszírozási lehetőséget biztosít a természet számára, és ezeket teljes mértékben ki kell használni. Amint az a megválasztott elnök politikai iránymutatásában is szerepel, új megközelítésre van szükség ahhoz, hogy a következő többéves pénzügyi keret költségvetése modern és megingathatatlan legyen. Célirányosabb, észszerűbb és hatékonyabb hosszú távú költségvetést kell kidolgozni, amely tükrözi az európai stratégiai prioritásokat és azon törekvésünket, hogy beruházási bizottsággá váljunk. Feltett szándékom felmérni, hogy miként lehet különböző pénzügyi források segítségével a legeredményesebben hozzájárulni a természet helyreállításához, és milyen ösztönzőkkel lehetne jutalmazni azokat a mezőgazdasági termelőket és más gazdálkodókat, akik a természetet tiszteletben tartva végzik munkájukat. Ennek érdekében együtt fogok működni a mezőgazdaságért és élelmiszerügyért felelős biztossal, valamint a költségvetésért, család elleni küzdelemért és közigazgatásért felelős biztossal. Először is azt kell eldöntenünk, hogy „mit” akarunk finanszírozni, hogy meghatározhassuk, „miként” tudjunk a célkitűzéseinket a legmegfelelőbben megvalósítani és minél jobb, kézzelfogható eredményeket felmutatni. Ezzel megsokszorozhatjuk a finanszírozás hatékonyságát.

Tekintettel arra, hogy mielőbb további forrásokat kell találni, és hogy ennek nyomán mekkora gazdasági lehetőségek kínálóznak, biztosi kinevezésem esetén meg kívánom vizsgálni a közfinanszírozást kiegészítő piaci alapú ösztönzők kidolgozásának és alkalmazásának kérdését. Ezek között lehet megemlíteni a természetvédelmi tanúsítványokat és krediteket, amelyek célja pénzügyi jutalomban részesíteni azokat, akik fenntartható gyakorlatokat folytatnak. Az ilyen eszközök ösztönzőleg hathatnak a biztosítótársaságokra is, hogy növeljék a stabil ökoszisztémákba irányuló beruházásaikat, segítsék a vállalkozásokat az ökoszisztéma-szolgáltatások kiaknázásában, és mozdítsák elő a környezetbarát termékek fejlesztését. Kinevezésem esetén párbeszédet kívánok folytatni az érintett érdekelt felekkel, és a jelenlegi nemzeti erőfeszítések megerősítése céljából tovább szeretném fejleszteni a biológiai sokféleség tanúsításával és a természetvédelmi kreditekkel kapcsolatos kísérleti programokra irányuló munkát. E programoknak szigorú, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos európai és nemzetközi célkitűzésekkel összhangban álló minőségi kritériumoknak kell megfelelniük.

7. Hogyan fogja az aktualizált biogazdasági stratégia fenntartható módon és a zöld megállapodásban meghatározott célkitűzésekkel összhangban kiaknázni az európai biogazdaságban rejlő lehetőségeket? Milyen konkrét lépéseket fog tenni egy olyan tudományosan megalapozott stratégia megvalósítása érdekében, amely a környezeti és természeti erőforrások tiszteletben tartása mellett jelentősen hozzájárul az EU gazdasági versenyképességéhez?

A bővülő uniós biogazdaság alternatív és innovatív megoldásokkal szolgál számos ágazatra, többek között a mezőgazdaságra, az élelmiszeriparra, az építőiparra, a műanyagok és a textiltermékek ágazatára, a vegyiparra és a közlekedésre kiterjedően, továbbá sok érdekes lehetőséget kínál az uniós polgárok és vállalkozások számára. Biztosi kinevezésem esetén célom lesz az egyre növekvő biogazdasági ágazatokban rejlő lehetőségek teljes körű feltárása. Határozott meggyőződésem, hogy a biogazdaság – mivel a körforgásos jelleg fontos kiegészítője és az uniós tisztaiipari-megállapodás fontos részét képezi – jelentősen hozzájárulhat a versenyképességhez és a jóléthez. Összhangban az elnök azon kötelezettségvállalásával, miszerint folytatja az európai zöld megállapodás végrehajtását, új biogazdasági stratégiát fogok előterjeszteni. Véleményem szerint a biogazdasági stratégia az EU fenntartható versenyképességi menetrendjének és iparpolitikáinak kulcsfontosságú eleme, amely kapcsolódik az európai biotechnológiai jogszabályhoz, az élettudományokra vonatkozó európai stratégiához és a körforgásos gazdaságról szóló jogszabályhoz.

A továbbfejlesztett biogazdasági stratégia részeként támogatnunk kell és lehetővé kell tennünk az olyan technológiákba, ágazatokba, termékekbe és anyagokba történő kulcsfontosságú beruházásokat, amelyek hozzájárulhatnak a biogazdaság kiteljesedéséhez. A körforgásos jelleg központi kérdéskör lesz annak érdekében, hogy a biogazdaság csökkentse a környezetre nehezedő nyomást, védje a biológiai sokféleséget és megerősítse az ökoszisztéma-szolgáltatások teljes körét. Ennek keretében elő kell mozdítani a biomassza stratégiai felhasználását,

az energiatermelésre való felhasználás előtt a lehető leghosszabb ideig a gazdaságban kell tartani a biomasszát, és maximalizálni kell a másodlagos alapanyagok (például az élelmiszer- és mezőgazdasági hulladék, a melléktermékek és a mellékáramok) felhasználását.

Az alkalmazott megközelítésnek el kell ismernie, hogy a biomassza megújuló, de nem végtelen erőforrás. A biomassza iránti egyre fokozódó verseny miatt alapvető fontosságú, hogy a földterületekre és a biomasszára nehezedő nyomást az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaival, többek között a biológiai sokféleségre vonatkozó kunming-montreali globális kerettel összhangban kezeljük. Ez az alapanyagok fenntartható beszerzésétől és a lépcsőzetes felhasználás elvétől függ, ezáltal biztosítva a biomassza maximális gazdasági és környezeti értékét. Amennyiben a fenntarthatóság és a körforgásos jelleg elveinek megfelelő, jelenleg alulértékelt alapanyagokra összpontosítunk, felszabadíthatjuk a fenntartható bioenergiában rejlő lehetőségeket, különösen az olyan ágazatokban, mint a légi közlekedés, amelyek a belátható jövőben valószínűleg ki lesznek szolgáltatva a folyékony üzemanyagok rendelkezésre állásának.

E célkitűzések elérése érdekében a stratégiának meg kell határozni azokat a biogazdasági ágazatokat és termékeket, amelyekkel az EU-nak prioritásként kell foglalkoznia, és ki kell jelölnie azt az utat, amely a növekedés irányába hat és megerősíti az említett ágazatokban tevékenykedő vállalkozásokat. Figyelembe kell vennünk, hogy jelenleg a bioalapú termékek sok esetben nem versenyképesek a fosszilis alternatívákkal szemben. A fenntartható vállalkozások megerősítését és a „laboratóriumból a gyártóüzembe” való átmenet feltételeinek javítását szolgáló lehetséges eszközök közé tartozhat az ökokocímkezés, a szabályozási eljárások egyszerűsítése, a bioalapú megoldások közbeszerzés révén történő ösztönzése, a vonatkozó ipari szabványok meghatározása, valamint a bioalapú tartalomra vonatkozó követelmények esetleges bevezetése a kiválasztott termék kategóriákra vonatkozóan – alapos mérlegelést és az összes érdekelt féllel folytatott párbeszédet követően.

Biztosi kinevezésem esetén a stratégiát az uniós intézményekkel és az érdekelt felekkel folytatott inkluzív és nyílt párbeszéd keretében kívánom kidolgozni. Feltett szándékom, hogy a stratégiát a legújabb tudományos fejleményekkel támasszuk alá és építsünk a stratégia legutóbbi, 2018-as aktualizálása óta rendelkezésre bocsátott, többek között a Horizont Európa keretében működő, 2 milliárd eurós költségvetésű Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás által szolgáltatott eredményekre, meglátásokra és kutatásokra. Ami a jövőt illeti, meg kell határozni, hogy hol van szükség kulcsfontosságú beruházásokra olyan technológiák, ágazatok, termékek vagy anyagok terén, amelyek elősegítik a biogazdaság növekedését, miközben megszüntetik a biomassza-hiányt, különösen a fenntartható beszerzés támogatása, a másodlagos alapanyagok, például az élelmiszer- és mezőgazdasági hulladék lehető legnagyobb mértékű felhasználása, valamint a bioanyagok anyagalkalmazásokban való lehető leghosszabb ideig történő megtartása révén.

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság kérdései

8. Hogyan kíván hozzájárulni a tiszta ipari megállapodáshoz? E tekintetben milyen intézkedéseket tervez a körforgásos gazdaságról szóló jogszabályra vonatkozóan, különösen a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatban? Hogyan tervezi előmozdítani a szennyezőanyag-mentességi célkitűzést, és véleménye szerint milyen intézkedéseket kellene belefoglalni az új vegyipari csomagba? Ebben az összefüggésben vannak-e konkrét tervei a PFA-anyagokkal kapcsolatban? Milyen intézkedéseket kíván előterjeszteni a vízgazdálkodási rezilienciára vonatkozó európai stratégia keretében az energia-, az ipari és a digitális ágazattal kapcsolatban? Hogyan kívánja továbbfejleszteni az új európai Bauhaust?

A tisztaiipar-megállapodás meghatározza azokat a lépéseket, amelyekkel a klímasemlegesség elérése mellett hozzá tudunk járulni versenyképességünk, rezilienciánk és stratégiai autonómiánk előmozdításához. A cél az ipari versenyképesség megerősítése, miközben a szennyezés csökkentése, valamint az erőforrások kimerülésének és a biológiai sokféleség csökkenésének lelassítása érdekében teljes mértékben kihasználjuk a tiszta és körforgásos gazdaságban rejlő lehetőségeket. A tisztaiipar-megállapodást illetően szorosan együtt fogok működni a tiszta, igazságos és versenyképes átmenetért felelős ügyvezető alelnökkel, a jólétért és iparstratégiáért felelős ügyvezető alelnökkel, valamint az éghajlatért, a nettó zero kibocsátásért és tiszta növekedésért felelős biztossal annak érdekében, hogy utat nyissunk az ipar dekarbonizációja, valamint az erőforrás-hatékony, körforgásos és tiszta gazdaság felé. A körforgásosabb megközelítések optimalizálni fogják az erőforrás-termelékenységet és a másodlagos anyagok felhasználását, ezért a tisztaiipar-megállapodás szerves részét kell képezniük.

Szeretném, ha a körforgásos gazdaságról szóló jogszabály a körforgásos átállás fennmaradó szűk keresztmetszeteire összpontosítana. A Letta- és Draghi-jelentések szerint ezek a hulladékok, a másodlagos

anyagok és a fenntartható termékek hatékony, körforgásos egységes piacának hiánya, a másodlagos nyersanyagok iránti alacsony kereslet és az a tény, hogy a primer anyagok árai nem tükrözik a hozzájuk kötődő externáliákat. A körforgásos gazdaságról szóló jogszabály hatásvizsgálata ezért elemezni fogja a másodlagos nyersanyagok keresletével és kínálatával kapcsolatos kihívásokat. Az érdekelt felekkel is együtt kívánok működni ebben a kérdésben. A konkrét intézkedések az említett hatásvizsgálattól és az érdekelt felek észrevételeitől függően öltenek majd formát. A meglévő szabályok végrehajtása mindenestre kulcsfontosságú lesz a sikeres körforgásos gazdaság szempontjából is. A 4. kérdésre adott válaszomban felvázolom a mérlegelendő főbb elemeket. Ezek kialakítása során lehetőség szerint egyszerűsíteni kívánom a körforgásos gazdaságban részt vevő vállalatok életét. E tekintetben az egyik megfontolandó szempont az, hogy a másodlagos nyersanyagok gyártói számára lehetővé kell tenni, hogy termékeiket az egységes piacon anélkül értékesíthessék, hogy az egyes tagállamokban eltérő szabályok vonatkoznának rájuk.

A körforgásos megközelítések elengedhetetlenek lesznek ahhoz, hogy 2030-ig teljesíteni tudjuk a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály újrafeldolgozott stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó 25%-os referenciaértékét. A környezettudatos tervezésre vonatkozó követelményeknek azt is biztosítaniuk kell, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékeket úgy tervezzék meg, hogy azok tartósak, javíthatók és újrafeldolgozhatók legyenek. A nem „kritikus” nyersanyagok is kihívást jelentenek a gyártók számára. Számos (az acél, a cement, a műanyag, a bioanyagok stb. területén aktív) uniós vállalkozás szénlábnyoma jelentős, és sokuk függ a harmadik országokból származó importtól, ami kiszolgáltatottá teszi őket az áringadozásokkal és az ellátási hiányokkal szemben, az EU pedig a stratégiai autonómia szempontjából kiszolgáltatottabbá válik.

Amint azt az 5. kérdésre adott válaszomban már kifejtettem, a 2021. évi szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv intézkedései mostanra vagy megvalósultak, vagy jól halad a végrehajtásuk. A Bizottság megválasztott elnökének politikai iránymutatásaival összhangban az elkövetkező évek prioritása a végrehajtás és a tagállamok – köztük a régiók, a vidéki és városi közösségek – támogatása lesz annak biztosításában, hogy az intézkedések hatékonyak legyenek és elérjék a tervezett eredményeket.

A Bizottság megválasztott elnökének politikai iránymutatásai a tiszta ipari megállapodás részeként egy vegyipari csomag kidolgozását szorgalmazzák. Kötelezettséget vállalok arra, hogy a jóléért és iparstratégiaért felelős ügyvezető alelnökkel együtt jogalkotási javaslatot dolgozok ki a REACH felülvizsgálatára 2025-ben, amint azt az 5. kérdésre adott válaszomban már említettem, azzal a céllal, hogy egyszerűsítsük és korszerűsítsük a szabályozási keretet az EU fenntartható versenyképességének és biztonságának növelése, valamint az emberi egészség és a környezet védelmének biztosítása érdekében.

A talaj és a víz PFA-anyagok okozta szennyezettsége veszélyt jelent az emberi egészségre és a környezetre, ráadásul jelentős társadalmi és gazdasági költségekkel jár. Az 5. kérdésre adott válaszomban kifejtem, hogyan kívánom megközelíteni a PFA-anyagokra vonatkozó korlátozásokat és azokat a feltételeket, amelyek mellett használatuk továbbra is megengedett lenne.

A 3. kérdés kapcsán ismertettem a vízgazdálkodás rezilienciájára vonatkozó európai stratégiával kapcsolatos részletes terveimet. A stratégia egyik fontos része a körforgásos jelleg és a vízhatékonyság előmozdítása lesz. Elkötelezett vagyok amellett, hogy új piaci lehetőségeket teremtek a már most is rendkívül versenyképes uniós vízipar számára. A vízgazdálkodással kapcsolatos globális szabadalmak 40%-a európai, és meggyőződésem, hogy vállalkozásaink jelentős potenciállal bírnak ebben az ágazatban.

Jelölésem megerősítése esetén népszerűsíteni fogom az új európai Bauhaust mint az európai zöld megállapodás folyamatos katalizátorát. Úgy vélem, hogy az új európai Bauhaus konkrét helyi projektek révén kézzelfoghatóvá teheti a körforgásos jellegét a polgárok, a kutatók és a vállalkozások számára szerte a tagállamokban és régiókban. Az eddig elért sikerekre kívánok építeni, és a finanszírozási eszközöket a Bauhaus szellemével és három alapvető értékével – a fenntarthatósággal, az inkluzivitással és az esztétikummal – összhangban a projektek kutatásának, tesztelésének és bemutatásának előmozdítására kívánom felhasználni. A cél a tiszta és igazságos átmenet láthatóságának és társadalmi támogatottságának növelése, a Bauhaus-közösség bevonására és az emberközpontú szemléletre építve. Szorosan együtt fogok működni a kohézióért és reformokért felelős ügyvezető alelnökkel, az induló innovatív vállalkozásokért, kutatásért és innovációért felelős biztossal, valamint az energiaügyért és a lakhatásért felelős biztossal.

A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság kérdései

9. Az Európai Bizottság elnöke megbízólevelében arra kérte Önt, hogy a jóléért és az iparstratégiáért felelős ügyvezető alelnökkel együtt vezesse a körforgásos gazdaságról szóló jogszabály kidolgozását az egységes hulladékpiac létrehozása és a fenntartható termékek egységes piacának kialakítására irányuló erőfeszítéseinek fokozása érdekében. Mi a jövőképe, és milyen konkrét intézkedéseket fog hozni, beleértve a jogalkotási intézkedéseket is, az elkövetkező években e célkitűzések elérése érdekében?

A körforgásos gazdaságról szóló jogszabályt a körforgásos átállás terén még meglévő szűk keresztmetszetekre kívánom összpontosítani. E szűk keresztmetszetek közé tartozik a hulladék, a másodlagos anyagok és a fenntartható termékek hatékony, körforgásos egységes piacának hiánya, a másodlagos nyersanyagok iránti alacsony kereslet, valamint az a tény, hogy a primer anyagok ára nem tükrözi a hozzájuk kötődő externáliákat.

A körforgásos gazdaságról szóló törvény részeként ezért a szabályozási keret egyszerűsítése mellett keresleti és kínálati oldali intézkedéseket fogok javasolni, amelyekről a Letta- és Draghi-jelentések ugyancsak említést tesznek. Valamennyi konkrét intézkedés átfogó hatásvizsgálatok és az érdekelt felek véleménye alapján kerül majd kidolgozásra. A 4. és 8. kérdésre adott válaszaiban már kifejtettem elképzelésemet, és felvázoltam a meghozni kívánt intézkedéseket.

Kerülni fogom az egyenmegoldásokat, mivel minden anyag tekintetében más-más kihívással kell számolni a kínálati és a keresleti oldalon. A másodlagos erőforrások piacának javítását célzó intézkedések figyelembe veszik majd a különböző termékek (például műanyagok, textíliák, fémek, bioanyagok és nem fémes ásványok) eltérő piaci jellemzőit. Célom a fenntartható termékek egységes piaca, amely fokozza a versenyképességet, továbbá tartós, javítható és nagy teljesítményű termékeket kínál a fogyasztóknak. Ez a piac Európa-szerte tisztességes és következetes versenyfeltételeket biztosítana a termelők számára. Az újrahasznosítók, az újragyártók, a javítók és a felújítók lehetőségeinek kibontakoztatásával arra törekszünk, hogy új munkahelyeket teremtsünk a készségek különböző szintjein és minden tagállamban, ezáltal előmozdítva a gazdasági növekedést és a fenntarthatóságot.

Biztosi kinevezésem esetén úgy fogom koordinálni a munkát, hogy még megbízatásom első évében elfogadásra kerüljön a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó első munkaterv. Ez a munkaterv meghatározza majd a legfontosabb termék kategóriákat az új környezettudatos tervezési kritériumok alkalmazása tekintetében, amelynek során a hangsúly a nagy hatású fogyasztói és ipari termékekre helyeződik. Vállalom, hogy ezen új szabványokat a környezettudatos tervezéssel foglalkozó fórumon történő átlátható konzultációs folyamatra és aktív részvételre építem. Célom az, hogy olyan követelmények kerüljenek megállapításra, amelyek meghosszabbítják az anyagok és a termékek életciklusát az uniós gazdaságban, miközben csökkentik a fogyasztók és a vállalkozások számára felmerülő költségeket és adminisztratív erőfeszítéseket is.

Végezetül, ami a hulladékok egységes piacát illeti, a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok átültetése, értelmezése és alkalmazása terén fennálló különbségek megszüntetésével már lépéseket tettünk az uniós piac széttagozottságának kezelése érdekében. A hulladékok és másodlagos erőforrások egységes piacának működése azonban még mindig nem megfelelő. Fel kell számolnunk a még fennálló akadályokat. A hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó kritériumok és a kiterjesztett gyártói felelősség harmonizált megközelítése például tovább erősítheti a hulladékok és azokból nyerhető másodlagos nyersanyagok egységes piacát.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság kérdései

10. A mezőgazdaság és az erdészet a legnagyobb földhasználó az EU-ban, és ezáltal jelentősen hozzájárul az EU éghajlat-politikai és biodiverzitási céljainak eléréséhez. Hogyan kívánja egyensúlyba hozni egyrészt a biológiai sokféleség védelmére és a természet megőrzésére, másrészt a mezőgazdasági termelés fenntartására, valamint az élelmezésbiztonság és a biomassza fenntartható használatának biztosítására irányuló célkitűzéseket? Hogyan tervezi megerősíteni a mezőgazdasági vízgazdálkodás rezilienciáját a mezőgazdasági termelés fokozása érdekében? Milyen elképzelései vannak az élelmezéssel és a mezőgazdasággal kapcsolatos jövőképhez való hozzájárulásról? Hogyan fogja biztosítani, hogy a mezőgazdasági és erdészeti ágazat beépüljön a biogazdasági stratégiába?

Az uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszéd fontos iránymutatásként szolgált a társadalmilag felelős, gazdaságilag jövedelmező és környezeti szempontból fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszerek kialakításához. Kinevezésem esetén szorosan együtt kívánok működni a mezőgazdaságért és élelmiszerügyért

felelős biztossal, és munkám során a stratégiai párbeszéd keretében elért eredményekre kívánok építeni annak érdekében, hogy az uniós mezőgazdasági ágazat versenyképes, reziliens és fenntartható maradjon.

A mezőgazdasági termelők és az erdészek meghatározó gazdálkodók, akiket szoros kötelék fűz a természeti környezethez. Rá vannak utalva az egészséges talajra, a tiszta vízre és levegőre, valamint a biológiai sokféleségre, ugyanakkor alapvető szerepet is játszanak ezek megőrzésében, lehetővé téve az alapvető, biztonságos és minőségi élelmiszerek előállítását. A mezőgazdasági földterületek szénelnyelőként is működnek, és megújuló erőforrásokat, például ipari és energetikai célú biomasszát kínálnak a biogazdasági ágazatok számára. A mezőgazdasági termelők és az erdészek tisztában vannak azzal, hogy az aszályok, az áradások, az erdőtűzek, a vízhiány és a biológiai sokféleség csökkenése milyen hatással lehet a megélhetésükre. Ezek között kell megemlíteni a gyengülő élelmiszer-védelmet, valamint a növénykárosítók és állatbetegségek fokozott kockázatát is. Az erőforrásokért és a földterületekért folyó fokozott verseny hosszú távon magasabb társadalmi és gazdasági költségekkel is járhat. Meg vagyok győződve arról, hogy összefogva, fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazásával visszafordíthatjuk a biológiai sokféleség csökkenését és a vízminőség romlását.

Gondoskodnunk kell arról, hogy a mezőgazdasági termelők és az erdészek olyan vonzó és stabil jövedelemmel rendelkezzenek, amely tükrözi a természetvédelemben, a talajok regenerálódásában, valamint a tiszta víz és levegő megőrzésében betöltött kulcsfontosságú szerepüket. A tápanyagok és növényvédő szerek megfelelőbb kezelése a szennyezés csökkentésére és a talaj minőségének megőrzésére irányuló megoldás része, egyúttal pedig biztosítja a versenyképes és a bolygónk tűrőképességét tiszteletben tartó gazdálkodást. Tisztában vagyok a kihívásokkal, de vállalom, hogy mindenki javát szolgáló, kiegyensúlyozott eredményeket érjek el.

Emellett jobban be kell vonnunk az elsődleges termelőket a biogazdasági értékláncba, és teljes mértékben ki kell aknáznunk az abban rejlő lehetőségeket. Az új uniós biogazdasági stratégia előterjesztésével kapcsolatos munkám keretében egyeztetni kívánok valamennyi érdekelt féllel, köztük a mezőgazdasági termelőkkel és az erdészekkel, és együtt kívánok működni velük annak érdekében, hogy szempontjaik és szükségleteik kellő figyelmet kapjanak (lásd a 7. kérdést).

A mezőgazdasági termelők abból élnek, amit megtermelnek. Egy olyan, kihívásokkal teli ágazat szereplői, amely ki van szolgáltatva az időjárási viszonyoknak és a változó piaci áraknak. Ha azt akarjuk, hogy a mezőgazdasági termelők valóban elmozduljanak a környezeti szempontból fenntarthatóbb gyakorlatok felé, változatlanul le kell vonnunk a tanulságot az általuk az elmúlt hónapokban kifejezésre juttatott üzenetekből, hogy új megközelítést dolgozzunk ki és alkalmazzunk a fenntarthatóság megvalósítása, a dekarbonizáció támogatása és a biológiai sokféleség megőrzése érdekében. Szilárd meggyőződésem, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzését és fenntartható használatát olyan pozitív ösztönzőkkel és jutalmakkal lehet előmozdítani, mint például az ökoszisztéma-szolgáltatásokért nyújtott kifizetések. Jelölésem megerősítése esetén a közfinanszírozás kiegészítéseként prioritásként fogom kezelni a természet szempontjából előnyös intézkedések kidolgozását és a magánberuházások kérdését, beleértve a természetvédelmi kreditekkel kapcsolatos munka felgyorsítását, szoros együttműködésben az érdekelt felekkel, többek között a tagállamokkal, a nemzetközi partnerekkel és a szervezetekkel.

Az erdő- és talajmegfigyelésre vonatkozó két függőben lévő jogalkotási javaslatnak biztosítania kell a fokozott nyomon követést és a fenntartható erdőgazdálkodást. Kinevezésem esetén várakozással tekintek az Európai Parlamenttel e kérdésekben folytatandó együttműködés elé. Meggyőződésem, hogy egyrészt ösztönzőket latba vetve kell kidolgozni azt a megfelelő keretet az erdészek számára, amely előmozdítja a biológiai sokféleség megőrzéséhez, az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint a biogazdasághoz hozzájáruló reziliens erdőket, másrészt hogy el kell ismernünk a fenntarthatóságra irányuló meglévő erőfeszítéseket. Ezzel összefüggésben arra fogok törekedni, hogy megkönnyítsem és ösztönözsem a magánfinanszírozás bevonását.